

ΣΑΝ ΟΝΕΙΡΟ...

Μαζὺν μὲ τὸ πρῶτο ἀνοιξιάντικο χαμόγελο, μαζὺν μὲ τὰς πρῶτες ἀνεμῶνες τοῦ κάμπου, μαζὺν μὲ τὰ πρῶτα δειλὰ τριαντάφυλλα, ἐγνώρισεν ὁ Βάγκος τὴν Ἀνθία.

Μὲ τὸ πρῶτο ψυθίρισμα τῆς αὔρας τοῦ Ἀπριλῆ μέσ' τ' ἀνθισμένα τῶν δένδρων κλωνιά, μὲ τὰ πρῶτα κελαηδίσματα τῶν χελιδονιῶν, μὲ τὴν πρῶτὴ θερμὴ τοῦ ἡλίου ἀχτίδα, ἄνοιξε καὶ ὁ Βάγκος στὴν Ἀνθία τὴν καρδιά του.

Καὶ μὲ τὰ πρῶτα τῶν ἀηδονιῶν τραγουδία τραγούδησε ὁ Βάγκος στὴν Ἀνθία τὸ τραγοῦδι τῆς καρδιάς του.

Ἔτσι ἀγαπήθηκε τ' ὥραϊο ζευγάρι. Ἡ νεότης μὲ τὴ χαρὰ, τὸ γέλοιο μὲ τὴν εὐμορφίαν, ἡ Ζωὴ μὲ τὴν Ἀνοιξί.

Καὶ τώρα ὁ κόσμος εἶνε τίποτε μπροστὰ στὴν ἀγάπην τους. Γιατὶ ἡ ἀγάπη τους εἶνε τόσο αἰθέρια ποῦ φτερουγίζει πολὺν πειρὸ ψηλὰ ἀπὸ τὸν κόσμον τὸν ταπεινὸ, ἔχει φτερὰ δλόλευκα ποῦ τὴν κρατοῦν ἐκεῖ ψηλὰ σὲ οὐρανοὺς γαλάζιους, ἔχει λάμψι τέτοια ποῦ μόνον μὲ τ' ἀστέρια μπορεῖ νὰ κάνῃ συντροφιὰ.

Ὅπως φιλεῖ ἡ αὔρα τὸ κῦμα, ὅπως φιλεῖ τοῦ ἡλίου ἡ ἀχτίδα τὰ προῶνὰ σύννεφα, ὅπως φιλεῖ ἡ πεταλοῦδα τὸ κρῖνον, ἔτσι μὴ μέρη ἐφίλησε καὶ ὁ Βάγκος τὴν γλυκεῖά του τὴν ἀγάπην, ποῦ ἐπῆρε τὴν στιγμὴ ἐκείνη τὸ ρόδινο χρῶμα τῆς χαρᾶς, τρέμνοντας δλόκληρην σὰν λουλούδι ἀδύνατον τὴν ὥρα ποῦ τὸ προῶνὸν ἀεράκι περνᾷ καὶ τὸ χαϊδεύει. Σὲ δύο καρδιὰς ἐνωμένους τώρα μὲ τὴ μυστικὴ τῆς ἀγάπης ἀρραβῶνα βασιλεύει ἡ ἴδια φλόγα, ἡ ἴδια χαρὴς, ὁ ἴδιος πόνος.

Δὲν εἶνε! πειρὰ ἡ πρῶτες ἡ στιγμὲς ποῦ ὁ καθένας τους ζητοῦσε τὴν εὐτυχίαν σ' ἕνα μόνον βλέμμα, σ' ἕνα λόγο ἀγάπης, σ' ἕνα σφιχταγκάλισμα, σ' ἕνα κλεμμένο φίλημα. Τώρα ἡ ἀγάπη τους εἶνε τόσο μεγάλῃ ποῦ ζητεῖ τὴν αἰωνιότητα. Καὶ τόσο καλὴ ποῦ θὰ εὐχαριστιοῦνταν νὰ περάσῃ δλόκληρην ἔστω καὶ σὲ μιὰ μικρὴν μὰ ἡσυχὴ γλυκεῖαν φωνή.

Ἡ κρινοδάκτυλος αὐγοῦλες καὶ τὰ ροδοκόκκινα ἡλιοβασιλέμματα μόνον γιὰ τὴν ἀγάπην τους μιλοῦνε. Τ' ἀηδόνια τοῦ Μαγιοῦ δὲν κάμνουν ἄλλο παρὰ νὰ τραγουδοῦν τὴν ἀγάπην τους. Τὸ μυρωμένο ἀεράκι ποῦ παίζει στὰ κλαδιά τὰ

καταπράσινα καὶ ἀνθισμένα ψιθυρίζει καὶ αὐτὸ τὰ μυστικὰ τῆς ἀγάπης τους. Καὶ ὅταν τὸ λευκὸ κυματάκι φιλεῖ τὴν ἀκρογιαλιὰ τὸ κάμνει γιὰ νὰ μιμηθῇ τὰ φιλιὰ τῆς ἀγάπης τους.

Ἐκλείσαν μέσα στὴν καρδιά τους ἕνα παράδεισο. Ζοῦν ἔξω ἀπὸ τὴ σφαῖρα μας καὶ κλειοῦν μέσ' τῆς ἀγάπης των τὰ γλυκοφιλήματα κόσμους αἰῶνιους.

Κλαίει ἡ Ἀνθία.... παράπονο λύτης ἢ εὐτυχίας δάκρυα; κλαίει δάκρυα ἀγάπης ποῦ εἶνε καὶ τὰ δύο μαζὺ. Γιατὶ εἶνε ἀνυπόμνη ἡ γλυκεῖα καρδοῦλα μὲ τὰ μεγάλα κάτασπρα καὶ πάναγνα φτερά. Γιατὶ θέλει γρήγορα τὴν ἀνοιξί....

Θὰ ἔλθῃ γλυκεῖα καρδοῦλα θὰ ἔλθῃ!

Γιατὶ θέλει γρήγορα νὰ μεγαλώσουν τὰ λευκὰ τῆς τὰ φτερά.

Θὰ μεγαλώσουν μικροῦλα πάναγνη θὰ μεγαλώσουν.

Γιατὶ θέλει γρήγορα ν' ἀνθίσουν τ' ἀνθὴ τῆς λεμονιάς...

Θ' ἀνθίσουν ὦ Ἀνθία, θ' ἀνθίσουν!..

Γελᾷ ὁ Βάγκος μὲ τοὺς φόβους τῆς ἀγάπης του.

Στὴν ἀσημένια λίμνη τῆς ἀγάπης των βασιλεύει γαλήνη. Μεγάλα κόκκινα λουλούδια ἀπλώνονται ἐπάνω στὰ κοιμισμένα νερά.

Μὰ ἔξω τὸ πέλαγος ἔχει κύματα ποῦ θέλουν καλὴ βαρκοῦλα. Καὶ ὁ Βάγκος τὸ ξέρει.

Φυσοῦν ἔξω ἐκεῖ ἀεράκια ἄγνωστα γιὰ τὴν καρδοῦλα ποῦ ἀγαπᾷ. Καὶ θὰ τ' ἀντίκρουσε μὲ φόβον ἡ Ἀνθία. Μὰ ὁ Βάγκος τὸ ξέρει.

Καὶ ἐτοιμάζει γιὰ τὴν πολυαγαπημένην του ἕνα καρᾶκι ἀκλόνητον καὶ δυνατὸ μὲ μεγάλα λευκὰ πανιά. Μ' ἐκεῖνο θὰ σχίσουν οἱ δύο ἀγαπημένοι τὸ πέλαγος.

Σὲ γαλήνη καὶ σὲ φουρτοῦνα ἀκλόνητη θὰ πλέῃ ἡ ἀγάπη τους.

Καὶ θὰ νομίζουν πῶς δὲν ἔφυγαν ἀκόμα ἀπὸ τὴν ἀσημένια λίμνη τῆς ἀγάπης των, ποῦ βασιλεύει πάντα γαλήνη καὶ ποῦ μεγάλα κόκκινα λουλούδια ἀπλώνονται ἐπάνω στὰ κοιμισμένα νερά.

*
**

Λευκὸ ὄνειρον ἡ Ἀνθία!... Μεγάλωσαν τὰ λευκὰ φτερά καὶ ἦλθε ἡ ἀνοιξί. Καὶ τ' ἀνθὴ τῆς λεμο-

νιᾷς ἀνθίσαν καὶ κεῖνα καὶ ἀπλώνονται σὲ στεφάνι εὐτυχίας ἐπάνω στὸ λευκὸ σύννεφο ἐνὸς πέπλου, καὶ στεφανώνουν τὰ μυρωμένα καστανά μαλλιά μὲ ἀνεκτίμητο γάμον στεφάνι.

Λευκὴ ἀγάπης ὀπτασία ἡ Ἄνθια!.. Καὶ στὰ εὐμορφά της μάτια καθρεφτίζονται παράδεισοι.

Εἶσαι σὺ ἡ λίμνη ἡ ἀσημένια, ὦ ἀγάπη μου. Καὶ τὰ λούλουδα τὰ κόκκινα εἶνε τὰ χεῖλη σου ποῦ θὰ δώσουν στὸ Βάγκο τὴ ζωή....

Γαλανὸ καὶ ἀπέραντο ἐμπρὸς τοὺς ἀπλώνεται τὸ πέλαγος τῆς ζωῆς.

Καὶ σφιχταγκαλιασμένοι τώρα ὁ Βάγκος καὶ ἡ Ἄνθια, ἡ νειότη μὲ τὴ χαρὰ, τὸ γέλιο μὲ τὴν εὐμορφιά, ἡ ζωὴ μὲ τὴν ἀνοιξι, ἐνωμένοι γιὰ πάντα φεύγουν ἀνοιχτά. Ἡ προὐχὴ τῆς ἀγάπης τῶν σπρώχνει τὴν βαρκοῦλά τοὺς μακρυνά...

Θὰ ζήσουν μαζὺ γιὰ πάντα....

Καὶ τὸ ἴδιο γαλανὸ κῆμα θὰ τοὺς σκεπάσῃ ὅταν ἡ δύο ψυχὲς ποῦ ἐνώθηκαν γιὰ πάντα βαρεθοῦν τὴ γῆ καὶ πετάξουν στὸν οὐρανό.

ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ Δ. ΠΟΛΥΖΩΤΗΣ

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΣΚΕΨΕΙΣ

Ο ΓΥΙΟΣ ΤΟΥ ΗΣΚΙΟΥ

Πολὺς λόγος εἶχε γίνει τελευταίως εἰς τὸν ἀθηναϊκὸν τύπον, διὰ τὸ ἔργον αὐτὸ τὸ ὁποῖον παρεστάθη μετ' ἐπιτυχίας πολλῆς εἰς τὴν πρωτεύουσιν. Οἱ κριτικοὶ καὶ ἰδίᾳ ὁ κ. Ξενοπούλος, ἔγραψαν ἔκτενῶς, ὥστε μᾶς ἔκαμαν νὰ περιμενομεν μὲ ἀνυπομονησίαν τὴν δημοσίευσίν του, διὰ νὰ ἀπολαύσωμεν καὶ ἡμεῖς, ἔστω καὶ ἀπὸ ἀπλὴν ἀνάγνωσιν, τὸν νέον αὐτὸν ἀδάμαντα τῆς νεωτέρας ἑλληνικῆς Φιλολογίας. Ἡ ὑπόθεσις τοῦ δράματος εἶνε ἐν ὀλίγοις αὕτη:

Ὁ Βάγκος, τὸν ὁποῖον ὀνομάζουν στὸ νησί του καὶ «*Γυιὸν τοῦ Ἡσκιου*», διότι ἡ μητέρα του, καθὼς διηγεῖται, τὸν συνέλαβε μίαν νύκτα τρικυμιώδη, εἰς μίαν νευρικὴν ταραχὴν, ἀπὸ μίαν σκιὰν ἡ ὁποία εἶχεν ἀνοίξει τὴν θύραν της, τὴν ἐπλησίασε καὶ τὴν ἐφίλησε, ἀγαπᾷ ἔμμανῶς τὴν Αὐγοῦλαν, τὴν θυγατέρα τοῦ καπετὰν Λεφτέρη, ἄεργος καὶ ὀκνηρὸς γυριεὶ ὅλην τὴν ἡμέρα στὰ περιγιάλια μὲ τὴν Αὐγοῦλα. Ὅταν ὅμως τῆς ἐξεμυστηρεῦθῃ τὸ πάθος του, ἡ Αὐγοῦλα τὸν περιφρονεῖ, τοῦ διαβεβαιώνει τὸ ἀδύνατον τῆς ἐνώσεώς των, διότι αὕτη εἶνε ἀρχοντοπούλα, καὶ αὐτὸς υἱὸς ἐνὸς ταπεινοῦ ψαρά. Ὁ Βάγκος τότε συλλαμβάνει κακοῦργα σχέδια. Πηγαίνει ὡς ναύτης μὲ τὸ καράβι τοῦ καπετὰν Λεφτέρη, καὶ μίαν νύκτα θαλασσοταραχῆς καταστρέφει τὴν πιξίδα, ρίπτει τὸ καράβι στὴ στεριά, ἐπάνω σὲ βράχους, ὅπου θρυμματίζεται, πνίγονται ὅλοι καὶ σώζεται μόνον ὁ Βάγκος ἀφοῦ κατώρθωσε νὰ σώσῃ καὶ τὸν καπετὰν Λεφτέρη. Ἠλπίζε μὲ αὐτὸ ὅτι τώρα

ἡ Αὐγοῦλα θὰ ἐνέδιδε, ἀλλ' ἡ Αὐγὴ ἔχει ἀκόμη σπίτι, τὸ καλύτερον τοῦ νησιοῦ, καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ περιφρονῇ τὸν Βάγκον. Τότε τοὺς βάζει φωτιά καὶ στὸ σπίτι, καίεται καὶ ὁ δυστυχὴς καπετὰν Λεφτέρης, καὶ ὁ Βάγκος κατορθώνει νὰ σώσῃ ἀπὸ τὰς φλόγας τὴν Αὐγὴν, ἡ ὁποία μὴ ἔχουσα πλέον τίποτε εἰς τὸν κόσμον, λαμβάνει ὡς σύζυγον τὸν Βάγκον. Αὐτὸς ὅμως δὲν ἀρκεῖται μόνον εἰς τὸ σῶμά της, θέλει καὶ τὴν ψυχὴν της νὰ κατακτήσῃ, καὶ τῆς ἐκμυστηρεῖται τὰ πάντα. Ἡ Αὐγὴ γίνεται τότε ἔξω φρενῶν καὶ καλεῖ τὴν ἀρχὴν νὰ συλλάβῃ τὸν κακοῦργον σύζυγόν της ὅστις μὴ ἔχων τὸ θάρρος νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὰς συνεπειὰς τοῦ νόμου, πίπτει ἀπὸ ἓνα βράχον εἰς τὴν θάλασσαν καὶ πνίγεται, εὐθύς, αὐτὸς ὁ ὁποῖος τόσον καλὰ ἐγνώριζε νὰ κολυμβᾷ καὶ νὰ σώσῃ μάλιστα καὶ ἄλλους πνιγμένους, μὲ τὰ δυνατά του τὰ μπράτσα.

Ὁμολογῶ ὅτι μὲ πολὺν κόπον κατώρθωσα νὰ τὸ ἀναγνώσω μέχρι τέλους. Σκηναὶ χαλαραὶ. Διάλογοι οἱ ὁποῖοι δὲν κινοῦν κανὲν ἐνδιαφέρον. Εἰς ὅλα τὰ πρόσωπα ποῦ ὁμιλοῦν βλέπεις πάντοτε τὸν ποιητὴν, ὅστις φαίνεται ὅτι ἀδυνατεῖ νὰ κρατήσῃ μακρὰν τὸ ἐγὼ τοῦ ἀπὸ τὰ πρόσωπα τοῦ δράματός του.

Ἐνωσοῦμεν ὅτι τὸ δράμα πρέπει νὰ στραφῇ πρὸς τὴν ἐθνικὴν ζωὴν ἂν θέλῃ νὰ δημιουργήσῃ τι ἄξιον ἐνδιαφέροντος, ἀλλὰ μὲ τοῦτο δὲν ἐπεταῖ ὅτι ἀρκεῖ ἡ ἀποκλειστικὴ ἐνασχόλησις μὲ τὸν ἀργαλειό, μὲ τὴν ρόκα καὶ μὲ τοῦ καφε τὸν μύλον. Αὐτὰ ἡμπορεῖ κανεὶς εὐχαρίστως νὰ τὰ